

PLEITNOTA

van [REDACTED], advocaten te Amsterdam, gemachtigden van Fastned en Breesaap (hierna gezamenlijk in enkelvoud: **Fastned**), voor de hoorzitting van 20 januari 2015 om 13.00 uur naar aanleiding van hun bezwaren (uw kenmerk: RWS-2015/263) tegen de aan Snelwegservice B.V. verleende Wbr-vergunning voor het oprichten en exploiteren van snellaadfaciliteiten op de verzorgingsplaats De Geffense Barrière.

1. *Bezwaren Fastned: twee aanbieders op een verzorgingsplaats*

- 1.1 Vanwege de verkeersveiligheid voert Rijkswaterstaat het beleid om maar één aanbieder van snellaadfaciliteiten toe te staan per verzorgingsplaats. Fastned is het met die beleidslijn eens. Zoals in het bezwaarschrift en het verkeerskundig rapport is toegelicht, kan het toestaan van twee aanbieders van elektrische snellaadfaciliteiten tot gevaarlijke situaties leiden. Die situaties ontstaan kort gezegd door:
 - (i) twijfel en onzeker gedrag van de automobilist over de te volgen route direct na de afrit bij het betreden van de verzorgingsplaats; en
 - (ii) onbedoeld gebruik van de wegen op de verzorgingsplaatsen tegen de rijrichting in om prijzen te kunnen vergelijken, wachttijden te ontlopen dan wel gebruik te kunnen maken van de juiste stekker.
- 1.2 Op de hoorzitting van 8 december vorig jaar zei de gemachtigde van Rijkswaterstaat: *“Het klopt dat RWS het onwenselijk acht om twee oplaadstations op één verzorgingsplaats te hebben.”*
- 1.3 Ook Snelwegservice B.V. is de mening toegedaan dat twee aanbieders van snellaadfaciliteiten op dezelfde verzorgingsplaats niet doelmatig is. In haar beroepschrift tegen de aan Fastned verleende Wbr-vergunning schrijft zij dat het ‘volstrekt overbodig’ is als Fastned een laadstation gaat bouwen op De Geffense Barrière omdat op 5 februari 2014 al aan Snelwegservice B.V. ‘een vergunning is verleend voor het plaatsen van een snellaadstation bij het bestaande tankstation’.
- 1.4 Partijen lijken het er dus eigenlijk allemaal mee eens dat twee aanbieders van snellaadfaciliteiten op dezelfde verzorgingsplaats in strijd is met de eisen van veiligheid en doelmatigheid. Uit de stellingname van Rijkswaterstaat zou afgeleid kunnen worden dat het volgens haar uitsluitend ongewenst is als twee aanbieders snellaadfaciliteiten aanbieden als basisvoorziening, maar niet als een van beide dat doet als basisvoorziening en de ander als aanvullende voorziening (bij de basisvoorziening benzinestation of wegrestaurant). Voor de verkeersveiligheid maakt het echter niet uit of het aanbieden van snellaadfaciliteiten in het kader van het Rijkswaterstaatsbeleid wordt aangemerkt als aanvullende voorziening of als basisvoorziening. Sterker nog, juist een benzinestation als tweede aanbieder leidt tot gevaarlijke situaties omdat doorgaans snel na de afrit op de verzorgingsplaats de splitsing is tussen benzinestation en overige voorzieningen. Twijfel bij de automobilist op die splitsing kan zeer gevaarlijke gevolgen hebben.
- 1.5 Aan de hand van de bij het bezwaarschrift meegezonden tekeningen, zal [REDACTED] van Fastned nu toelichten welke gevaarlijke situaties het gevolg zijn van het toestaan van twee aanbieders op een en dezelfde verzorgingsplaats.
- 1.6 De consequentie van het toestaan van slechts één aanbieder van snellaadfaciliteiten per verzorgingsplaats is dat de volgorde waarin aanvragen om Wbr-vergunningen worden behandeld zeer belangrijk is voor de aanvragers daarvan. Immers, het ligt voor de hand dat Rijkswaterstaat de aanvrager die

bovenaan de rangorde staat een vergunning verleend. De aanvragers die de tweede, derde, etc. positie in de rangorde innemen komen pas in aanmerking voor de benodigde Wbr-vergunning als de aanvrager(s) in rangorde boven hen afzien van hun aanvraag.

- 1.7 Het aanvragen van een Wbr-vergunning voor snellaadfaciliteiten is met de beleidswijziging van december 2011 ook mogelijk geworden voor anderen dan benzinestation- of wegrestaurantexploitanten. De rangorde van Wbr-vergunningsaanvragen voor snellaadfaciliteiten wordt als volgt bepaald: tussen de aanvragen ingekomen vóór 16 januari 2012 wordt geloot, aanvragen van ná die datum worden op volgorde van binnenkomst behandeld.
- 1.8 Fastned heeft 20 december 2011 en dus vóór 16 januari 2012 een aanvraag ingediend voor het verkrijgen van de benodigde Wbr-vergunning. Snelwegservice B.V. heeft daarentegen pas op 15 oktober 2013 een aanvraag ingediend om een oplaadstation te mogen plaatsen bij haar bestaande benzinestation.
- 1.9 Rijkswaterstaat had de aanvraag van Snelwegservice B.V. dus moeten afwijzen op de grond dat het recht om op De Geffense Barrière snellaadfaciliteiten te plaatsen en te exploiteren al aan Fastned was toegekend.

2. *Bezwaren Fastned: snellaadfaciliteiten zijn geen aanvullende voorziening*

- 2.1 Fastned kan zich niet vinden in de kwalificatie van aanvullende voorziening die Rijkswaterstaat geeft aan de snellaadfaciliteiten van Snelwegservice B.V. Over aanvullende voorzieningen staat in de in 2004 gewijzigde Kennisgeving: *“De vergunninghouder van een basisvoorziening mag aanvullende voorzieningen aanbieden. Aanvullende voorzieningen zijn toegestaan voor zover daarvoor op de verzorgingsplaats voldoende ruimte beschikbaar is en de aanvullende voorzieningen een functionele relatie met het weggebruik hebben. Daarnaast mogen aanvullende voorzieningen geen afbreuk doen aan de verkeersveiligheid en de sociale veiligheid en geen verkeersaantrekkende werking hebben. Gedacht kan worden aan een autowasplaats, aan een faciliteit voor kleine reparaties, aan een afstelplaats voor dode hoekspiegels, aan gemakswinkels en aan communicatie faciliteiten.”*
- 2.2 Een activiteit die als basisvoorziening aanwezig is, is naar de mening van Fastned op dezelfde verzorgingsplaats niet tevens een aanvullende voorziening. Zoals Fastned al in haar bezwaarschrift heeft opgemerkt zou dat namelijk ook betekenen dat een benzinepomp kan kwalificeren als aanvullende voorziening bij een laadstation, bijvoorbeeld ten behoeve van elektrische auto's met een reserve motor op benzine. Ten overvloede merkt Fastned op dat de Benzinewet er niet aan in de weg staat dat voor 2024 te doen, aangezien in dat geval geen sprake is van een nieuwe locatie in de zin van die wet (gedeelte van een verzorgingsplaats, bestemd voor de vestiging van een verkooppunt van motorbrandstoffen). Immers, ook dan blijft sprake van een gedeelte van de verzorgingsplaats bestemd voor elektrisch laden maar dan aangevuld met de aanvullende voorziening benzine tanken.
- 2.3 Ook het beleid dat Fastned geen aanvullende voorzieningen mag realiseren, omdat zij een vergunning voor basisvoorziening 'Energieaandpunt' heeft, staat er niet aan in de weg. Dat beleid is namelijk onhoudbaar. Het toetsingskader van de Wbr is het doelmatig en veilig gebruik van verzorgingsplaatsen. Dat kan geen grondslag vormen voor dit onderscheid. Als aanvullende voorzieningen zijn toegestaan bij wegrestaurants en/of benzinestations tenzij ze de veiligheid in gevaar brengen of geen functionele relatie hebben met het wegverkeer, dan geldt dat natuurlijk ook voor de basisvoorziening energieaandpunt.
- 2.4 Ook de VPR is van oordeel dat dit 'beleid' van Rijkswaterstaat geen stand kan houden, zo volgt uit de memorie van grieven in het appel van VPR tegen de afwijzing van haar vordering om de Staat te verplichten om vergunningverlening aan en huurovereenkomsten met partijen als Fastned te staken:

Daarnaast is in dit kader relevant dat de reden waarom Rijkswaterstaat het niet zal toestaan, gelegen is in de gedachte dat een shop bij een laadstation kennelijk in strijd met een doelmatige inrichting van de verzorgingsplaats is. Het is op dit moment al zeer de vraag of dat argument in rechte stand zal houden, als een exploitant van een laadstation op een specifieke locatie zich verzet tegen de afwijzing van Rijkswaterstaat van de aanvraag voor de plaatsing en exploitatie van een eigen shop. Het is nogal wat om als Rijkswaterstaat op voorhand te stellen dat voor iedere verzorgingsplaats een extra shop bij het door een derde geëxploiteerde laadstation hoe dan ook in strijd is met een doelmatige inrichting van de verzorgingsplaats. Dat argument kan niet (altijd) stand houden. De Staat kan dus niet (op alle locaties) voorkomen dat een exploitant van een elektrisch laadstation een shop zal mogen plaatsen. Dit is een rechtstreeks gevolg van het feit dat de Staat ervoor heeft gekozen om op gekunstelde wijze elektrische laadstations van het Convenant en de Benzinewet uit te zonderen.

3. Procedurele aspecten

- 3.1 Snelwegservice B.V. betoogt dat Fastned niet-ontvankelijk is, omdat Fastned al eerder op de hoogte was van de aan haar verleende vergunning. Zoals Fastned in haar brief van 19 december 2014 heeft toegelicht, heeft zij er alles aan gedaan om door Rijkswaterstaat op de hoogte te worden gehouden van verleende Wbr-vergunningen voor snellaadfaciliteiten op verzorgingsplaatsen langs rijkswegen. Rijkswaterstaat heeft ook periodiek overzichten opgesteld en aan Fastned toegezonden. Rijkswaterstaat heeft daarin echter nooit melding gemaakt van een aan Snelwegservice B.V. verleende vergunning.
- 3.2 Naar aanleiding van geruchten die haar bereikte over vergunningen voor snellaadfaciliteiten bij benzinestations heeft Fastned zich ook tot Rijkswaterstaat gewend. Het antwoord daarop was dat Rijkswaterstaat dergelijke vergunningen aan Fastned zou toezenden. Dat is echter in dit geval niet gebeurd. Fastned wist dus niet eerder van de vergunning van Snelwegservice B.V. en kon daar ook niet van weten.
- 3.3 Er is, kortom, sprake van een versoonlybare termijnoverschrijding, zodat het bezwaarschrift van Fastned ontvankelijk is en op grondslag daarvan een heroverweging plaats dient te vinden. De uitkomst daarvan moet zijn dat de aan Snelwegservice B.V. verleende vergunning in strijd is met de eisen van zowel verkeersveiligheid als een doelmatige inrichting en gebruik van de verzorgingsplaats.
